

Van tropenbos naar villatuin

De internationale reizen van landschapsarchitect en hovenier Robin Lock

Van Nederland naar Malawi en projecten in Duitsland, Sri Lanka, en Engeland: Robin Lock draait zijn hand er niet voor om. Als landschapsarchitect legt hij het liefst ook zijn ontworpen tuinen zelf aan, of het nu gaat om een tropisch zwemparadijs of om een ecologische villatuin in Bloemendaal. Hoe komt het dat Lock zo makkelijk kan schakelen tussen diverse projecten in totaal verschillende landen?

Auteur: Steffen van Zundert

Lock studeerde Bosbouw en Cultuurtechniek in Arnhem. Hij hield toen al veel van reizen en koos ervoor om zich te specialiseren in tropische bosbouw. Na zijn studie vertrok hij naar Afrika, waar hij forestry program officer, een soort boswachter, werd voor de Wildlife Society of Malawi. Zijn tijd in Malawi ervaart Lock als zeer leerzaam. 'Je komt terecht in een van de armste landen ter wereld. Dan leer je roeien met de riemen die je hebt. Ik ben geen persoon die vanaf een stoel commando's geeft. Ze waren daar verbaasd dat ik mee wilde werken en dat ik het niet erg vond om uitleg te krijgen. Door die armoede moeten mensen daar heel flexibel zijn en je leert er in alternatieven te denken. Als je lage budgetten hebt, moet je veel netwerken, samenwerken met bedrijven en waar nodig compromissen sluiten. Je wordt er heel praktisch en oplossingsgericht van.'

Bolvormige tropenkas

Hij blijft reizen. Na een korte tijd terug in Nederland vertrekt hij deze keer naar Botswana. Lock: 'We denken weleens: Afrika is Afrika.'

Maar je ziet dat Malawi geen Botswana is, en Botswana is geen Zimbabwe.' Vanwege de liefde belandt Lock in Engeland, waar hij aan de slag gaat bij het Eden Project in Cornwall. Het Eden Project is een groot ecologisch natuurpark dat werd aangelegd op het terrein van een oude mijn. Het natuurpark bestaat uit verschillende klimaatkassen en een grote buitentuin. Lock werd verantwoordelijk voor de bolvormige tropenkas van 1,5 hectare. Als expert in tropische planten mag Lock de grote kas naar hartenlust inrichten. Omdat de toeristische attractie ook een educatief centrum is, kiest hij met name voor gebruiksplanten, zoals koffie, cacao en bananen, maar ook parfum- en medicijnplanten. In vijf jaar wordt het hele concept ontwikkeld, de plantencollectie verzameld en de kas ingericht.

Personeelsmanagement

Na zo'n groot project denk je misschien dat het even tijd is om het rustig aan te doen. Maar Lock reist met zijn jonge gezin naar Sri Lanka waar hij gaat werken als executive director voor

Rainforest Rescue International. Daar gaat hij werken aan het restaureren van een stuk regenwoud dat twee natuurparken met elkaar verbindt. Lock vindt Sri Lanka een interessant land, maar komt ook obstakels tegen. 'De mensen zijn fantastisch lief, maar de overheid werkte alles tegen. Het is wel een moeilijk land, met vijf verschillende geloven. Ik had een team met een moslim een Tamil, verschillende boeddhisten en een katholiek.' Lock werkt er geleidelijk met steeds meer personeel, op het hoogtepunt zo'n 40 vaste werknemers. 'Dan ben je eigenlijk alleen nog maar met personeelsmanagement bezig. In dat land ben je als werkgever ook meer verantwoordelijk voor de families van werknemers. Dus dat werd wel heel intensief.'

'Malawi is geen Botswana, en Botswana is geen Zimbabwe'

Tropisch zwemparadijs

Tegelijkertijd werkt hij ook in Duitsland als hoofd groen- en landschapsontwikkeling bij de aanleg van Tropical Islands, een tropisch zwemparadijs onder de rook van Berlijn. Deze tropische kas is nog groter dan de kas van het Eden Project. In anderhalf jaar organiseert hij een team en realiseert hij de aanleg van het tropische binnenbos. Omdat de projectontwikkelaar hoog inzet op prestige kan Lock ook een paar landschapsarchitecten die hij bewondert bij het project betrekken. Voor het ontwerp van het park werkt hij samen met Haruyoshi Ono en diens dochter Isabela, van het Braziliaanse architectenbureau van Burle Marx. Voor het ontwerp van de waterpartijen benadert hij Made Wijaya, een Australische ontwerper van tropische tuinen.

Filosofisch en kunstzinnig

De samenwerking met deze landschapsarchitecten inspireert hem. Hij vertrekt uit Sri Lanka en besluit om zelf landschapsarchitectuur te gaan studeren. Hij benadert verschillende opleidingen in Nederland, maar krijgt geen reactie. In Engeland reageren vijf opleidingen binnen één dag. De keuze was dus makkelijk

gemaakt. Wat is de praktijk van landschapsarchitectuur in Engeland? Lock: 'In Engeland heb je eigenlijk drie gebieden. Een richting is vooral heel technisch, dan heb je een opleiding die gericht is op het groen in Chelton, en dan heb je de meer filosofische en kunstzinnige richting in Birmingham. Die laatste heb ik gekozen.'

Aanzien

Heeft het beroep van landschapser in Engeland dan ook een ander aanzien dan de hovenier in Nederland? 'Ze hebben daar meer respect voor de hovenier en de tuinman. Maar in Nederland word je veel beter betaald. Hier kan iemand makkelijk 50 euro per uur voor tuinonderhoud vragen, maar daar kom je aan 12 tot 13 pond per uur. Dat is echt een stuk minder. En hier worden mensen soms erg veel betaald, terwijl ze helemaal geen kennis hebben. Als je dan een tuin aanlegt, doe het met interesse, met kwaliteit, en met kennis. Hier vind ik ze zielig omdat ze te veel vragen voor iets wat ze niet leveren, en daar doen ze hartstikke goed hun best en krijgen ze gewoon niet goed betaald.'

Smetteloze tuin

Wat typeert dan nog meer de Nederlandse tuinen? 'Nederlandse tuinen zijn vaak commerciële tuinen. Als ik met klanten ben, verwachten ze dat ze meteen een instant garden hebben, zoals op televisie. Maar dat doe ik niet. Je moet het de tijd geven om te laten groeien. Verder vragen bijna al mijn klanten om een onderhoudsvrije tuin. Daar sta ik als ecologische hovenier eigenlijk niet achter.' Toch laat Lock zich een keer overhalen om een dergelijke tuin aan te leggen in Den Haag. 'Ze wilden de tuin smetteloos hebben, echt geen onkruidje erin. Dus die tuin hebben we helemaal bekleed met worteldoek. En daarna hebben we daarin de planten geplaatst. Die tuin ziet er nu fantastisch uit trouwens. Zij zijn er enorm blij mee en hebben een speciale fotograaf laten komen om de tuin vast te leggen.'

Eervolle vermelding

Na zijn opleiding keert Lock in 2010 terug naar Nederland, waar hij zich vestigt in Goes. Hij besluit om zijn eigen bedrijf te beginnen, een lang gekoesterde droom. Zijn internationale ervaringen neemt hij mee, maar in Nederland moet hij zich opnieuw bewijzen. Hij doet mee aan verschillende competities voor landschapsarchitectuur, die hij ook een paar keer wint. Die leiden weer tot opdrachten en vervolgprojecten. Het balletje van zijn jonge bedrijf

begint te rollen. Als ervaren netwerker vindt hij ook gelijkgestemde architecten waarmee hij vruchtbaar samenwerkt. 'Zij ontwerpen moderne villa's, en bij een moderne villa moet je een heel natuurlijke tuin hebben. Want dan komt het modernisme het beste naar voren.' Bij een villa in Bloemendaal legt hij een natuurlijke tuin aan met een ontwerp dat nauw aansluit bij de natuur van het Kennemerland. Omdat de tuin past bij de filosofie van het ontwikkelingsgebied krijgt hij voor zijn ontwerp een eervolle vermelding. Nog steeds onderhoudt hij deze tuin, die via-via leidde tot meer opdrachten in het villagegebied.

Alles in de hand

Inmiddels is het bedrijf van Lock, EcoSCAPE, zo gewild dat hij naar eigen zeggen zo'n 60 tot 70% van de aanvragen niet meer aanneemt. Naast het tekenen van de ontwerpen staat Lock ook zelf in de tuin voor de aanleg, soms ondersteund door een paar zzp'ers. Waarom kiest hij voor deze werkwijze? 'Ik communiceer, ik organiseer en ik produceer. Daardoor heeft de klant maar één aanspreekpunt, en dat vindt men vaak prettig. Ook heb ik meegemaakt dat iemand mijn ontwerp ging aanleggen, maar allerlei aanpassingen maakte, zoals bij de materiaalkeuze. Daardoor was het mijn ontwerp niet meer. Nu heb ik alles zelf in de hand.' Als Lock uitlegt waarom hij het ontwerp en de aanleg combineert komt de projectleider in hem naar boven. 'Zelfs een definitief ontwerp moet je altijd aanpassen. Dan moet de klant het definitieve ontwerp betalen, dan de aanpassing nog, en dan moet je nog zien wat er verandert bij de aanleg. Maar nu zeg ik: dit is het conceptontwerp, dat gaan we zo aanleggen en ik zorg er persoonlijk voor dat de tuin blijft passen bij het concept.' Los van deze controle heeft Lock ook een persoonlijke reden om de aanleg zelf te doen. 'Ik hou ervan als alles in een plan bij elkaar komt: de A tot de Z van het ontwerp en de aanleg. Het werk is praktisch en in de buitenlucht, en ik vind alle onderdelen leuk. Er is voor mij niets mooiers dan dat je een ontwerp dat je samen met je klant hebt gemaakt, ziet groeien tot een prachtig resultaat.'

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!